

Η Ελισσώ, ένο πλάσμα μαγικό

ΤΗΣ ΠΕΛΙΩΣ ΠΑΠΑΔΙΑ

Ποι έσπλέξατε μια γοργόνα, πλάσμα μαγικό και απόκοσμο, για πρωίδα του νέου βιβλίου σας; Με άλλα λόγια, πώς εμπνευστήκατε την Ελισσώ σας;

Η Ελισσώ, ναι, είναι πλάσμα μαγικό, αλλά όχι απόκοσμο. Εμείς στην Ελλάδα μεγαλώσαμε με τη γοργόνα, την αδελφή του Μεγαλέξανδρου! Δεν είναι θα και κανέναν δράκος σαν αυτούς που συναντάμε στα ευρωπαϊκά παραμύθια, που είναι πιο σκοτεινά... Η αλήθεια είναι πως η ιδέα της Ελισσώς γεννήθηκε ένα βράδυ που διαγούμουν μια ιστορία για γοργόνες στην τετράχρονη – τότε – εγγονούλα μου, την Αθηνά. Είδα πώς μαγεύτηκε. Και μου ζήτησε το ίδιο παραμύθι κάθε βράδυ. Και κάθε φορά εγώ το άλλαζα και λιγάκι, ώσπου, κάποια στιγμή, σκέφτηκα την ιστορία της Ελισσώς, όπως τη διαβάζετε σήμερα...

«Η Ελισσώ ήταν διαφορετικά, μα δυστυχημένη». Η διαφορετικότητα ισοδυναμεί με δυστυχία;

Όχι, βέβαια! Η διαφορετικότητα είναι αυτή που κάνει τον καθέναν από μας πλάσμα ξεχωριστό, που παράγει πρόοδο και πολιτισμό, που κάνει εντέλει τη ζωή μας πιο ενδιαφέρουσα. Πολλές φορές, όμως, κυρίως από έλλειψη παιδείας, υπάρχουν άνθρωποι που δεν μπορούν να δεχτούν τη διαφορετικότητα γιατί τους φοβίζεται...

Γιατί οι άνθρωποι φοβούνται το διαφορετικό; Μπορεί η λογοτεχνία να είναι όπλο κατά του ρατσισμού και ένα παραμύθι να οξυκοινωνήσει τα παιδιά με κάτι Εένο, άρα και τρομακτικό;

Στην πραγματικότητα, δεν είναι η διαφορετικότητα που φοβίζει τους ανθρώπους, αλλά η άγνοια. Φανταστείτε έναν κόσμο όπου όλοι οι άνθρωποι είναι ίδιοι μεταξύ τους, έχουν το ίδιο χρώμα δέρματος, το ίδιο ύψος, το ίδιο βάρος, αλλά και τις ίδιες ιδέες, τα ίδια πιστεύα... Σκέψτε κόλαση! Η λογοτεχνία είναι όπλο για οτιδήποτε, όχι μόνο κατά του ρατσισμού. Τα παραμύθια εορκίζουν τους φόβους μας. Η γοργόνα Ελισσώ, βέβαια, δεν

είναι τρομακτική... Λίγο διαφορετική είναι, μα συμπαθητικούλα, θα έλεγα...

Στους διαλόγους χρησιμοποιείτε δεκαπεντασύλλαβο ιαμβικό. Είναι μια έμφραση αναφορά στα δημοτικά ποιήματα, όπου ψάρια και πουλιά

και άνεμοι με παράξενα ονόματα έχουν λαλιά και συχνά κινούν την ιστορία;

Είναι παράξενο, μα όταν ξεκίνησα να γράφω την Ελισσώ, δεν είχα καμιά πρόθεση να εντάξω μέσα της ποιητικό λόγο. Φαίνεται όμως πως η ίδια η γοργόνα οδήγησε το μυαλό και το χέρι μου όχι μόνο στον δεκαπεντασύλλαβο που χρησιμοποιείται για τους διαλόγους, αλλά και στην περιπλάνηση στον βυθό και τον αέρα, όπου συναντάμε όλα αυτά τα ψάρια, τα κοχύλια και τα πουλιά και, τέλος, στους ανέμους με τις ονομασίες που χρησιμοποιούν οι ναυτικοί, Λεβάντες, Όστρια, Σορκόκος... Είναι ένα παραμύθι ελληνικό, πάνω απ' όλα.

Γράψατε μια ιστορία που διαδραματίζεται στη φύση, σε ουρανό και θάλασσα, με πρωταγωνιστές στοιχεία και πλάσματά της. Τα σημερινά, δικτυωμένα, παιδιά την κατανοούν ή τα γνωρίζουν απλώς σαν σκαννικό παραμυθένιο;

Πρόθεσή μου ήταν αυτή ακριβώς. Να ωθήσω τους μικρούς αναγνώστες να μάθουν τι είναι η ζαργάνη, τι είναι ο γκιόντας, ποιος άνεμος είναι ο πουνέντες, τι είναι τα αρμυρίκια. Να γνωρίσουν ψάρια, πουλιά, αέρηδες. Να ρωτήσουν τους γονιούς τους. Τα πιο πολλά παιδιά (κυρίως αυτά που ζουν στα αστικά κέντρα) δεν έχουν επαφή με τη φύση. Πριν από λίγο, το μόνο που αντίκριζαν ήταν ο τοίχος της απέναντι πολυκατοικίας. Σήμερα είναι μια οθόνη, η οποία τους ανοίγει μεν ένα πολύχρωμο παράθυρο στον κόσμο, αλλά συνάμα τους αποξενώνει από τη φύση, από την ίδια τη ζωή.

Σκοπεύετε να εσποτρέψετε στην τηλεόραση; Γιατί πλέον δεν επενδύονται χρήματα σε καλά παιδικά προγράμματα;

Αυτό δεν εξαρτάται από μένα. Έχω υποβάλει μια πρόταση για τη συνέχεια του *Ουράνιου Τίξου* στη ΝΕΡΙΤ και περιμένο απάντηση. Όσο για το δεύτερο, δεν μπορώ να Εέρω. Φοβάμαι όμως πως είναι κάτι παραπάνω από απλή αδιαφορία. Είναι έλλειψη πολιτικής βούλησης.